

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

UČEBNÍ DOKUMENTY

Studium žáků a dalších uchazečů, kteří splnili povinnou školní docházku

Kmenový obor: 53-41-M Ošetřovatelství

Studijní obor: 53-41-M/007 Zdravotnický asistent

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví dne 17.12.2003, čj. 33 318/2003-23, s platností od 1. září 2004

počínaje prvním ročníkem

O B S A H :

PROFIL ABSOLVENTA	3
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	6
UČEBNÍ PLÁNY	12
UČEBNÍ OSNOVY	
LATINSKÝ JAZYK	17
OBČANSKÁ NAUKA	21
MATEMATIKA	28
FYZIKA	34
BIOLOGIE	40
EKONOMIKA	46
VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ A VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	49
PRVNÍ POMOC	55
PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE	61
KLINICKÁ PROPEDEUTIKA	66
SOMATOLOGIE	69
ZÁKLADY EPIDEMIOLOGIE A HYGIENY	74
OŠETŘOVATELSTVÍ	78
OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH	86
ODBORNÁ PRAXE	90

Text této publikace plně odpovídá originálům učebních dokumentů schváleným MŠMT

Vydal Národní ústav odborného vzdělávání

Praha 2004

Tisk a technická příprava: informační středisko odborného vzdělávání NÚOV

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví dne 17.12.2003, čj. 33 318/2003-23, s platností od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem

PROFIL ABSOLVENTA

<u>Kmenový obor:</u>	53-41-M Ošetrovatelství
<u>Studijní obor:</u>	53-41-M/007 Zdravotnický asistent
<u>Dosažený stupeň vzdělání:</u>	úplné střední odborné
<u>Způsob ukončení a certifikace:</u>	maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

1. Pracovní uplatnění absolventa

Po ukončení studia a úspěšném vykonání maturitní zkoušky je absolvent/absolventka připraven k výkonu práce středního zdravotnického pracovníka, který pod odborným dohledem, nebo pod přímým vedením všeobecné sestry nebo lékaře poskytuje ošetrovatelskou péči dětem (s výjimkou novorozenců) i dospělým a podílí se na preventivní, diagnostické, neodkladné, léčebné, rehabilitační a dispensární péči v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou MZ ČR. Podle pokynů provádí určené ošetrovatelské výkony, podílí se na plnění ošetrovatelského plánu a spolupracuje při hodnocení výsledků poskytnuté ošetrovatelské péče, zajišťuje činnosti spojené s přijetím, překladem, propuštěním a úmrtím pacienta.

Absolvent byl vzděláván tak, aby získal nejen potřebné odborné vědomosti, dovednosti a návyky, ale také širší všeobecné vzdělání a dovednosti důležité pro další vzdělávání a uplatnění se na trhu práce.

Absolvent se uplatní v různých zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru, např. v nemocnici, na poliklinikách a v lékařských nebo ošetrovatelských centrech, v ordinacích praktických nebo odborných lékařů a v domácí ošetrovatelské péči, jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociální péče a služeb (např. v léčebnách dlouhodobě nemocných, v ústavech sociální péče, ve stacionářích pro osoby se zdravotním postižením, v zařízeních pro seniory aj.).

2. Výsledky vzdělávání

2.1 V oblasti výkonu profese si absolvent osvojil vědomosti a dovednosti potřebné pro:

- poskytování ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podle stanoveného ošetrovatelského plánu,
- získávání a shromažďování informací potřebných pro sestavení ošetrovatelských diagnóz,
- práci se zdravotnickou dokumentací,
- sledování subjektivních i objektivních projevů a fyziologických funkcí pacientů – měření tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku (kromě měření CVT)
- zajišťování správné výživy a dostatečné hydratace pacientů,
- provádění úpravy lůžka (bez nemocného i s nemocným), sledování čistoty a úpravy prostředí,

- poskytování hygienické péče pacientům nebo pomoci při zajišťování hygieny,
- provádění rehabilitačního ošetrovatelství (ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem) včetně prevence a ošetrování dekubitů, pro zajišťování prevence imobilizačního syndromu,
- péči o pomůcky a přístroje, dezinfekci a sterilizaci pomůcek a nástrojů,
- přípravu a podávání léků prostřednictvím zažívacího traktu, kůží, dýchacími cestami (kromě intrabronchiální aplikace), prostřednictvím injekcí do svalu, pod kůži nebo do kůže (s výjimkou novorozenců),
- odběr biologického materiálu, manipulaci s biologickým materiálem a screeningové vyšetření, orientační vyšetření moče, glykémie, stolice,
- udržování kyslíkové terapie,
- péči o akutní a chronické rány,
- péči o vyprazdňování nemocných, aplikace klyzmatu,
- přípravu pacientů k diagnostickým a léčebným výkonům, asistenci u těchto výkonů a poskytování ošetrovatelské péče při a po těchto výkonech,
- ošetrování nemocných s katétry,
- obsluhu jednoduchých lékařských přístrojů; dodržování bezpečných pracovních postupů při práci s přístroji,
- činnosti spojené s příjmem, překladem, propuštěním a úmrtím pacienta,
- poskytnutí předlékařské první pomoci (v rozsahu odborné způsobilosti) a spolupráci při lékařské první pomoci, pro racionální jednání v situacích obecného (veřejného) ohrožení.

Absolvent byl vzděláván tak, aby:

- si osvojil odborné vědomosti, dovednosti a postupy nezbytné pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče, pro prevenci nemocí a závislosti na návykových látkách,
- v odborné komunikaci se vyjadřoval přesně, věcně a terminologicky správně, rozuměl základní latinské terminologii,
- měl přehled o organizaci a řízení zdravotnictví a o nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva, znal programy na podporu zdraví obyvatelstva,
- uplatňoval při poskytování ošetrovatelské péče holistické pojetí člověka,
- dodržoval standardy ošetrovatelských postupů, požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve zdravotnických nebo sociálních zařízeních,
- uměl pomáhat pacientům překonávat problémy spojené s nemocí nebo hospitalizací a udržovat kontakt s vnějším prostředím, vést je k dodržování léčebného režimu a k odpovědnosti za své zdraví,
- dovedl vhodným způsobem komunikovat s pacienty, s ohledem na jejich věk, typ osobnosti a zdravotní stav, dodržoval pravidla společenského chování,
- při ošetrování pacienta jednal taktně, ohleduplně a s empatií, dodržoval práva pacientů,
- při poskytování ošetrovatelské péče pacientům z odlišného sociokulturního prostředí jednal s vědomím jejich národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností,
- dodržoval etické zásady ošetrovatelské péče a požadavky na ochranu informací,
- uměl si zorganizovat práci, pracovat individuálně i v týmu,
- pracoval svědomitě a dbal na kvalitu své práce, choval se hospodárně a ekologicky,
- dodržoval základní pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností zdravotnického asistenta,
- osvojil si dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení, pro upevňování svého zdraví a zvládání náročných pracovních a životních situací (pro prevenci syndromu vyhoření),
- sledoval odborné informace a uměl s nimi efektivně pracovat,
- byl schopen uplatnit se na trhu práce a aktivně rozhodovat o své profesní kariéře.

2.2 Všeobecné kompetence absolventa

Absolvent byl vzděláván tak, aby:

- uměl číst s porozuměním texty různého stylu a žánru a efektivně zpracovával získané informace; rozuměl ikonickým textům, tj. vyobrazením, grafům, tabulkám, schémátům atp.,
- vyjadřoval se kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně,
- ovládal aktivně alespoň jeden cizí jazyk, byl schopen využívat jej pro řešení standardních i typických pracovních řečových situací,
- měl základní znalosti o fungování demokratické společnosti a o evropské integraci, osvojil si vědomosti a dovednosti potřebné k aktivnímu občanskému životu,
- dovedl využívat poznatků o historii k porozumění současnosti,
- uvědomoval si svou národní a evropskou identitu, svá lidská práva, respektoval práva ostatních lidí i kulturní odlišnosti příslušníků jiných národností a etnik, nepodléhal rasismu, xenofobii a intoleranci,
- získal všeobecný kulturní rozhled, chápal význam umění pro život,
- uměl efektivně používat matematické vědomosti a dovednosti pro řešení reálných situací,
- osvojil si důležité přírodovědné poznatky, které mu lépe umožní porozumět přírodním jevům a procesům, vztahu člověka a přírody i některým odborným problémům oboru,
- uměl aplikovat zásady péče o zdraví a správné životosprávy v osobním životě, aktivně usiloval o zdokonalování své tělesné zdatnosti,
- osvojil si základní poznatky z ekonomiky potřebné pro porozumění fungování tržního hospodářství, uměl je vhodně využívat v osobním, popř. i v pracovním životě,
- uměl využívat pro osobní i pracovní účely a jako zdroj informací prostředky informační a komunikační techniky,
- byl připraven a ochoten dále se vzdělávat.

3. Možnosti dalšího vzdělávání

Absolvent/absolventka, který úspěšně vykonal/-a maturitní zkoušku, se může dále vzdělávat na vysokých nebo vyšších odborných školách, zejména v ošetrovatelských oborech, a v odborných kurzech pro zdravotnické pracovníky.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví dne 17.12.2003, čj. 33 318/2003-23, s platností od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

<u>Kmenový obor:</u>	53-41-M Ošetrovatelství
<u>Studijní obor:</u>	53-41-M/007 Zdravotnický asistent
<u>Vstupní předpoklady žáků:</u>	Vzdělávací program je určen pro žáky (dívky i chlapce) a další uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku a podmínky přijímacího řízení.
<u>Délka a formy studia:</u>	4 roky denní studium, 5 let studium při zaměstnání - večerní a dálkové

1. Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program připravuje žáky pro práci středních zdravotnických pracovníků, kteří budou poskytovat ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu, a to pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, popř. lékaře. Vzdělávání se proto zaměřuje zejména na zvládnutí ošetrovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetrovatelské péče a jednání s pacienty/klienty. Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní i občanský život, byli schopni se dále vzdělávat a úspěšně se vyrovnávat s problémy. Důležitým aspektem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí závažnosti prevence nemoci.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby vedle odborného vzdělání poskytl žákům i širší všeobecné vzdělání a obecně přenositelné dovednosti, které mu umožní lépe se adaptovat na nové podmínky. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných ošetrovatelských dovedností. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a praktická výuka ve zdravotnických a dalších zařízeních poskytujících zdravotnickou péči (např. sociálních).

2. Charakteristika obsahových složek

Vzdělávání v oboru zdravotnický asistent zahrnuje všeobecné vzdělávání, odborné vzdělávání a tzv. klíčové kompetence.

2.1 Všeobecné vzdělávání

Jazykové vzdělávání

Rozvíjí především komunikativní dovednosti žáků a učí je kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně v českém jazyce nebo v cizím jazyce a efektivně pracovat s textem jako zdrojem informací (rozvíjí čtenářskou gramotnost) i jako formativním prostředkem. Cílem vzdělávání žáků v cizím jazyce je dosáhnout, v návaznosti na předchozí studium jazyka na ZŠ, takové

úrovně jazykových znalostí a dovedností, která odpovídá stupni B1 (B2) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, a zároveň je připravit i pro aktivní užívání jazyka v jednoduchých typických řečových situacích při poskytování ošetrovatelské péče pacientům/klientům neovládajícím český jazyk. Jazykové vzdělávání zahrnuje také osvojení základů latinského jazyka a základní latinské terminologie.

Společenskovědní a ekonomické vzdělávání

Má multidisciplinární charakter, neboť obsahuje učivo opřené o různé humanitní a společenskovědní disciplíny, jako jsou politologie, stát a právo, etika, filozofie, historie, mediální výchova, multikulturní vzdělávání a ekonomika. Společenskovědní vzdělávání má výrazný formativní charakter, neboť směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků. Zároveň plní v mnoha tématech průpravnou funkci směrem k odbornému vzdělávání žáků (např. v oblasti práva, etiky a filozofie, multikulturní výchovy a multikulturního ošetrovatelství, ekonomiky a řízení zdravotnictví). Učivo je zahrnuto v předmětech občanská nauka, dějepis, ekonomika, doplňuje se v některých obecně-odborných předmětech.

Matematické vzdělávání

Směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě, při řešení problémů a běžných situací (včetně odborných) vyžadujících efektivní způsoby výpočtu nebo znalosti o geometrických útvarech, aby uměli odhadovat výsledky, obhajovat použité matematické postupy, rozuměli statistickým nebo běžným finančně-ekonomickým údajům a informacím.

Přírodovědné vzdělávání

Zahrnuje vědomosti a dovednosti z fyziky, chemie, biologie a ekologie. Cílem přírodovědného vzdělávání není pouhá znalost faktů nebo pojmů, ale především dovednost využívat poznatků přírodních věd v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí a se vztahem člověka a přírodního prostředí, dovednost logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy, chápat přínos a možnosti uplatnění přírodních věd v medicíně a zdravotnictví. Důraz se klade také na rozvoj ekologického myšlení a chování žáků v osobním i pracovním životě v duchu udržitelného rozvoje.

Přírodovědné vzdělávání se významně podílí na vytváření předpokladů žáků pro další odborné vzdělávání.

Estetické vzdělávání

Přispívá především ke kultivaci osobnosti žáků v oblasti estetické, etické, emocionální, a sociální. Formuje jejich vztah k uměleckým hodnotám a umění jako součásti životního stylu. Realizuje se především prostřednictvím literárního vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura a v rámci výuky dějepisu. Je žádoucí věnovat mu pozornost i v odborném vzdělávání, zejména v předmětech ošetrovatelství a ošetrování nemocných, i formou výběrového předmětu.

Péče o vlastní zdraví a rozvoj tělesné kultury

Tato oblast je zaměřena na podporu fyzického i psychického zdraví žáků, na vytváření pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví, na posilování fyzické zdatnosti a volních vlastností žáků. Cílem je vybavit žáky dovednostmi a znalostmi potřebnými pro vlastní tělesný rozvoj, učít je vyrovnávat jednostrannou pracovní zátěž a nedostatek pohybu. Důraz se klade na to, aby žáci získali kladný vztah k pohybovým a sportovním aktivitám, aby chápali význam pohybových aktivit pro zdraví. Učivo se realizuje jednak v předmětu tělesná výchova, jednak

v předmětech odborných (zvl. výchova ke zdraví), dále formou sportovních kurzů a dalších sportovních aktivit organizovaných školou.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích (IKT)

Obecným cílem vzdělávání v IKT je podpora počítačové gramotnosti žáků, jejich příprava na efektivní využívání prostředků IKT v běžném osobním životě i pro pracovní účely, jako zdroje informací a prostředku dalšího vzdělávání. Vzdělávání v IKT se realizuje jednak v rámci samostatného vyučovacího předmětu, jednak důsledným a funkčním využíváním práce s počítačem a internetu v celém vzdělávacím procesu.

2.2 Odborné vzdělávání

Poskytuje žákům ucelený soubor vědomostí, manuálních a intelektových dovedností a návyků nezbytných pro jejich pracovní uplatnění. Zahrnuje jednak učivo obecně-odborného a propedeutického charakteru, jednak učivo specificky odborné zaměřené na ošetrovatelský proces a péči o jednotlivé kategorie pacientů/ klientů.

Obecně-odborné učivo vytváří vědomosti a dovednosti týkající se zdraví a prevence nemoci, zdravotní politiky a fungování veřejného zdravotnictví, podpory veřejného zdraví a výchovy k péči o zdraví, etiky ošetrovatelské péče a práv pacientů. Seznamuje žáky se stavbou, fungováním a změnami lidského organismu, poskytuje jim poznatky z psychologie potřebné pro poznání a pochopení osobnosti pacienta/klienta i pro rozvoj vlastní osobnosti. Pozornost se věnuje vytváření potřebných profesionálních kompetencí ve vztahu k pacientům/klientům a ostatním pracovníkům i kompetencí významných z hlediska pracovního výkonu.

Učivo specificky odborné zahrnuje nezbytné teoretické poznatky a praktické dovednosti týkající se péče o zdraví a ošetrování pacientů/klientů v primární i klinické péči, včetně vybraných otázek péče o osoby z odlišného sociokulturního prostředí (transkulturní ošetrovatelství). Žáci si osvojují ošetrovatelské postupy potřebné pro poskytování ošetrovatelské péče pacientům/klientům, zejména s vnitřními chorobami, chirurgickými a přenosnými chorobami, dětem a seniorům. Součástí odborného vzdělávání je osvojení zásad a dovedností předlékařské první pomoci a ochrany člověka za mimořádných situací.

Systematicky se věnuje pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dodržování hygienických a protiepidemiologických požadavků. Důraz se klade také na uplatňování ekologických a ekonomických hledisek v práci zdravotnického pracovníka.

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter. Praktické vzdělávání se realizuje jednak formou cvičení ve škole, jednak formou praktického vyučování na zdravotnických pracovištích a formou odborné praxe.

2.3 Klíčové kompetence

Jedná se o soubor schopností, znalostí a s nimi souvisejících postojů a hodnot, které jsou obecně přenositelné a uplatnitelné. Umožňují absolventům pružněji reagovat na vývoj v oboru a na trhu práce, a tím i na potřebu dále se vzdělávat, a vytvářejí obecnější kvalifikační předpoklady pro uplatnění v pracovním i občanském životě. Prolínají celým odborným i všeobecným vzděláváním, na jejich vytváření se musí podílet různou mírou všechny vyučovací předměty.

Z hlediska významu pro studijní obor a uplatnění absolventů je žádoucí posilování těchto kompetencí:

- **Komunikativních** - zejména kompetence vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata, umět naslouchat druhým a vhodně reagovat na partnera, účastnit se aktivně diskusí a kultivovaně diskutovat, zpracovávat jednoduché texty a různé pracovní písemnosti, číst s porozuměním a efektivně zpracovávat informace získané četbou;

- **personálních a sociálních (interpersonálních)** – usilovat o svůj další rozvoj, odhadovat své možnosti a dispozice, stanovovat si přiměřené cíle, reálně plánovat a řídit své učení, pracovní činnost a kariérní růst, spolupracovat s ostatními a pracovat v týmu v různých pozicích a rolích, přijímat odpovědnost za svou práci;
- **řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy** a problémové situace – zejména identifikovat problémy, zvažovat a navrhnout řešení, vyhodnocovat výsledky;
- **kompetence k práci s informacemi a využívání prostředků informačních a komunikačních technologií** - tzn. zejména volit vhodné zdroje a postupy získávání informací, nacházet v textu a vybírat požadované informace, zaznamenávat je, kriticky vyhodnocovat, interpretovat získané informace, používat počítač a jeho periferie, zvládnout základní práce se soubory, vytvořit strukturovaný textový dokument, pracovat na základní úrovni s tabulkovým procesorem a databází, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace pomocí internetu;
- **kompetence k matematickým aplikacím** - aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů pracovního i obecného charakteru, tzn. zejména volit vhodné matematické postupy a algoritmy, správně používat měřicí a jiné jednotky, odhadovat výsledky a provádět jejich ověření, sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků, vytvářet různé formy grafického znázornění (grafy, schémata, tabulky atp.), rozumět informacím se standardními matematickými pojmy a údaji.

Nedílnou součástí vzdělávání žáků je příprava na aktivní uplatnění se na trhu práce. Pojetí a způsob realizace této přípravy jsou dány **metodickým pokynem** k zařazení učiva **Úvod do světa práce**, který vydalo MŠMT v návaznosti na usnesení vlády ČR č. 325 ze dne 3. dubna 2000 k „Opatření ke zvýšení zaměstnanosti absolventů škol.“ Vybrané prvky učiva jsou zapracovány v učebních dokumentech.

Zvýšenou a soustavnou pozornost je nutno věnovat vedení žáků k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a k dodržování pracovních předpisů a etických požadavků na pracovníky ve zdravotnictví.

3. Organizace výuky

Studium je organizováno jako čtyřleté denní, nebo jako pětileté studium při zaměstnání – večerní a dálkové. Součástí studia je praktická výuka, kterou žáci vykonávají na zdravotnických pracovištích pod odborným vedením učitele, nebo pověřeného pracovníka, který je způsobilý k výkonu povolání všeobecné sestry a zároveň k vedení odborné praktické výuky žáků středních škol podle platných právních předpisů. Náplň praktické výuky je dána učební osnovou, její organizační zabezpečení je v kompetenci ředitele školy. Kromě toho vykonají žáci denního studia ve 3.–4. ročníku souvislou odbornou praxi na vybraných pracovištích v celkovém rozsahu 4-6 týdnů. Ve studiu při zaměstnání je praktická výuka stanovena s přihlédnutím ke specifické vzdělávání dospělých a jejich dosavadní praxi; je vymezena v příslušném učebním plánu. Organizace praktické výuky, rozsah odborné praxe a její zařazení do ročníku jsou v kompetenci školy; odborná praxe musí být vykonána v období školního vyučování.

Výuku některých předmětů, popř. tematických celků, může škola organizovat blokově v rozsahu přepočtených vyučovacích hodin daných učebním plánem nebo učební osnovou, např. výuku komunikace, předlékařské první pomoci, výchovu ke zdraví. Cílem je zvýšit intenzitu výuky a tím zkvalitnit její výsledky.

Maturitní zkouška se organizuje v souladu s platnými předpisy.

4. Metodické přístupy

Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových, odborných a dalších dovedností, zvyšují motivaci žáků a pozitivně

ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímú predmetu (aktuální zejména v matematicko-přirodovědných předmětech). Jsou to například metody autodidaktické (techniky samostatného učení a práce), problémového vyučování, dialogické metody (diskuze, panelová diskuze, brainstorming, brainwritting), metody demonstrační, inscenační a simulační (sociodrama, řešení konfliktů, veřejná prezentace), metody projektového vyučování nebo týmové práce.

Pro realizaci klíčových kompetencí, zejména kompetence řešit samostatně a komplexně prakticky orientované problémy a pracovat v týmu (jako člen nebo vedoucí), se doporučuje jako vhodná metoda projektové vyučování a žákovské projekty. Kromě toho žákovské projekty směřující vně školy pozitivně ovlivňují sociální, komunikativní, osobnostní a občanské dovednosti a postoje žáků. Proto se doporučuje zařazovat žákovské projekty pravidelně, nejméně jeden v každém ročníku.

Ve studiu při zaměstnání je třeba respektovat zvláštnosti vzdělávání dospělých.

5. Strukturace vzdělávacího programu

Obsah vzdělávání je strukturován do vyučovacích předmětů, jejich rozsah je vymezen v učebních plánech. Předměty se dělí na dvě skupiny – základní, povinné pro všechny žáky, a předměty výběrové a volitelné. Výběrové předměty slouží k prohloubení odborných vědomostí žáků, zohledňují profesní zájmy žáků, potřeby a požadavky regionu apod.; škola je zařadí buď jako povinné pro všechny žáky, nebo jako volitelné. Volitelné vyučovací předměty mají volnou vazbu na obor, jsou určeny zejména pro podporu rozvoje osobnosti a zájmové orientace žáků. Mohou se vztahovat jak k odbornému vzdělávání, tak ke všeobecnému vzdělávání. Využití časové dotace určené pro tuto skupinu předmětů a jejich struktura jsou plně v kompetenci školy.

Učební osnovy jednotlivých předmětů jsou zpracovány rámcově, rozdělení učiva do ročníků a počty hodin pro jednotlivé tematické celky, pokud jsou uvedeny, jsou orientační a doporučené. Rozvržení učiva do ročníků provede vyučující nebo předmětová komise, schvaluje ředitel školy.

V učebních osnovách jsou kromě učiva vymezeny také očekávané výstupy, a to jednak jako cíle, k nimž by měla výuka v daném předmětu směřovat (tj. z pozice učitele), jednak jako konkrétní výsledky osvojení učiva, kterých by měl žák na určité úrovni, odpovídající jeho schopnostem a učebním předpokladům, dosáhnout a být schopen prokázat.

6. Další specifické požadavky

Zdravotní požadavky na uchazeče o studium

Při výběru studijního oboru nejsou zdravotně způsobili uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpurného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu,
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin,
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických,
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
- prognosticky závažnými a nekompensovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu,
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

Zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru nebo předpokládaného uplatnění. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrující praktický lékař.

Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Neoddělitelnou součástí teoretického i praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází ve výchovně vzdělávacím procesu z požadavků v době výuky platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (zákonů, nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů a českých technických norem). Tyto požadavky musí být doplněny o vyčerpávající informaci o rizicích možných ohrožení, jimž jsou žáci při teoretickém i praktickém vyučování vystaveni, včetně informace o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

Prostory pro výuku musí odpovídat svými podmínkami požadavkům stanoveným zdravotnickými předpisy, zejména vyhláškou č. 108/2001 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních zařízení a některých školských zařízení, a nařízením vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů. Je nutno se řídit též nařízením vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí.

Poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, jakož i ověření znalostí, musí být prokazatelné.

Nácvik a procvičování činností musí být v souladu s požadavky právních předpisů upravujících zákazy prací pro mladistvé (zákoník práce, vyhláška č. 288/2003 Sb.) a v souladu s podmínkami, za nichž mladiství mohou konat zakázané práce z důvodu přípravy na povolání.

Základními podmínkami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se rozumí:

1. Důkladné seznámení žáků s platnými právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s organizací práce a pracovními postupy.
2. Používání strojů a zařízení, pracovních nástrojů a pomůcek, které odpovídají bezpečnostním předpisům.
3. Používání osobních ochranných pracovních prostředků podle vyhodnocených rizik pracovních činností.
4. Seznámení žáků s vybranými kapitolami zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví

dne 17.12.2003, čj. 33 318/2003-23, s účinností od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem

UČEBNÍ PLÁN

Kmenový obor:

53-41-M Ošetrovatelství

Studijní obor:

53-41-M/007 Zdravotnický asistent

Denní studium

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				
	v ročníku				celkem
	1.	2.	3.	4.	
A. Povinné					
a) základní					
Český jazyk a literatura	3	3	2	3	11
Cizí jazyk	3	3	3	3	12
Latinský jazyk	2	-	-	-	2
Občanská nauka	1	1	1	1	4
Dějepis	2	1	-	-	3
Matematika	3	2	2	-	7
Fyzika	2	2	-	-	4
Chemie	2	2	-	-	4
Biologie	2	1	-	-	3
Informační a komunikační technologie	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Ekonomika	-	-	-	2	2
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	-	1,5	-	-	1,5
První pomoc	1	-	-	-	1
Psychologie a komunikace	-	2	2	1	5
Klinická propedeutika	-	1	-	-	1
Somatologie	4	-	-	-	4
Základy epidemiologie a hygieny	-	1	-	-	1
Ošetrovatelství	3	6	6	4	19
Ošetrování nemocných	-	-	12	14	26
b) výběrové a volitelné	-	1,5	3	3	7,5
Počet hodin celkem	32	32	33	33	130
B. Nepovinné					

Poznámky:

1. Zařazení odborných předmětů do ročníků je závazné. Škola může provést úpravy hodinových dotací v rozsahu 10 % celkového počtu týdenních vyučovacích hodin. Přitom nesmí vypustit žádný vyučovací předmět.
2. Celkový počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku je maximálně 33.
3. Struktura a rozsah výběrových nebo volitelných předmětů je v kompetenci ředitele školy, který také schvaluje jejich učební osnovy. Učební osnovy, zpracované vyučujícími a schválené ředitelem školy, se stávají součástí povinné dokumentace školy. Časová kapacita stanovená v učebním plánu pro výběrové a volitelné předměty může být využita i k posílení předmětů povinného základu.
Výběrové a volitelné předměty slouží k prohloubení profesní, zájmové nebo následné studijní orientace žáků, k zohlednění potřeb a možností regionálního trhu práce, k doplnění a rozšíření vybraných oblastí ošetrovatelské péče atp.. Doporučuje se zařadit v rámci těchto předmětů druhý cizí jazyk, a to v minimálním rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně ve dvou ročnících, tj. 4 týdenní vyučovací hodiny celkem.
4. Zařazení, struktura, obsah i rozsah nepovinných vyučovacích předmětů je plně v kompetenci ředitele školy, který také schvaluje jejich učební osnovy.
5. Počty hodin v závorce uvádějí počet hodin cvičení, při kterých se třída zpravidla dělí na skupiny. Dělení hodin ve vyučovacích předmětech je v pravomoci ředitele školy, který musí postupovat v souladu s požadavky BOZP a s předpisy stanovenými MŠMT pro dělení tříd.
6. Škola může rozšířit počet hodin tělesné výchovy o jednu hodinu týdně, která se nezapočítává do celkového počtu týdenních vyučovacích hodin.
7. Všeobecně vzdělávací předměty, jejichž učební osnovy nejsou součástí těchto učebních dokumentů, se vyučují podle platných učebních osnov pro SOŠ schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (platné učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů jsou umístěny na internetových stránkách www.nuov.cz). Ředitel školy má povinnost je nahrazovat podle jejich aktualizace.
8. Vyučovací předměty označené * jsou předměty odborné maturitní zkoušky.
9. Ve večerním a dálkovém studiu může škola provést podle úrovně odborných vědomostí a dovedností žáků úpravy, tj. přesun počtu hodin mezi předměty ošetrovatelství a ošetřování nemocných.
10. Ve večerním a dálkovém studiu se vyučuje podle učebních osnov pro denní studium.
Vyučující rozpracuje tyto učební osnovy tak, aby zohledňovaly specifika vzdělávání dospělých, mezipředmětové vztahy a pracovní zkušenosti žáků v oboru. Z učebních osnov lze vypustit učivo, které svým charakterem odpovídá (je určeno) vzdělávání dospívajících.
11. Odborná praxe se ve večerním a dálkovém studiu nekoná.

Příklady výběrových a volitelných předmětů: Druhý cizí jazyk, estetická výchova, odborná konverzace v cizím jazyce, sociálně-zdravotní péče o seniory, sociální péče, základy administrativy, pracovní terapie, komunitní a domácí ošetrovatelství, péče o osoby se zdravotním postižením, péče o duševní zdraví, zdravotní tělesná výchova (jako teoreticko-praktický odborný předmět), přírodovědný seminář, matematický seminář, společenskovední seminář

Rozvržení týdnů ve školním roce

Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	30
Lyžařský výcvik, sportovně- turistický kurz	1	1	-	-
Odborná praxe (celkem 4-6 týdnů)	-	-	4-6	
Maturitní zkouška	-	-	-	2
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně- vzdělávací akce, exkurze, projektové týdny apod.)	5	5	0-6	0-5
Celkem	40	40	40	37

Poznámky:

1. Škola zařadí podle podmínek 1-2 sportovní kurzy. Sportovní kurzy se organizují v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR k organizaci lyžařského výcviku žáků základních a středních škol z 6. 12. 1993, č.j. 24 799/93-50 a metodickým pokynem k organizování sportovně-turistických kurzů středních škol z 2. 8. 1994, č.j. 18 338/94-50. Kurzy mohou být organizovány i v jiném ročníku, než je uvedeno v přehledu.
2. Odborná praxe v celkovém rozsahu 4-6 týdnů se zařazuje do 3. až 4. ročníku. Její rozvržení do ročníků je v kompetenci školy. Odborná praxe se organizuje v období školního vyučování. Ve večerním a dálkovém studiu se odborná praxe nekoná.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví dne 17.12.2003, čj. 33 318/2003-23, s platností od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem

UČEBNÍ PLÁN

Kmenový obor: 53-41-M Ošetrovatelství

Studijní obor: 53-41-M/007 Zdravotnický asistent

Večerní studium

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin					celkem
	v ročníku					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Povinné						
a) základní						
Český jazyk a literatura	2	1	2	1	2	8
Cizí jazyk	2	2	2	2	2	10
Latinský jazyk	2	-	-	-	-	2
Občanská nauka	-	1	1	-	-	2
Dějepis	1	-	-	-	-	1
Matematika	1	2	1	1	-	5
Fyzika	-	1	1	-	-	2
Chemie	-	1	1	-	-	2
Biologie	1	-	-	-	-	1
Informační a komunikační technologie	-	-	1	-	-	1
Ekonomika	-	-	-	-	1	1
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	1	-	-	-	-	1
První pomoc	-	1	-	-	-	1
Psychologie a komunikace	-	1	1	1	-	3
Klinická propedeutika	1	-	-	-	-	1
Somatologie	2	-	-	-	-	2
Základy epidemiologie a hygieny	-	1	-	-	-	1
Ošetrovatelství*	3	5	3	2	2	15
Ošetrování nemocných*	-	-	3	7	7	17
b) výběrové a volitelné	-	-	-	2	2	4
Počet hodin celkem	16	16	16	16	16	80

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví dne 17.12.2003, čj. 33 318/2003-23, s platností od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem

UČEBNÍ PLÁN

Kmenový obor: 53-41-M Ošetrovatelství

Studijní obor: 53-41-M/007 Zdravotnický asistent

Dálkové studium

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet hodin konzultací					celkem
	v ročníku					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Povinné						
a) základní						
Český jazyk a literatura	20	20	20	20	20	100
Cizí jazyk	30	20	20	20	30	120
Latinský jazyk	30	-	-	-	-	30
Občanská nauka	-	-	10	10	10	30
Dějepis	10	10	-	-	-	20
Matematika	10	10	10	10	10	50
Fyzika	-	20	20	-	-	40
Chemie	-	20	20	-	-	40
Biologie	20	-	-	-	-	20
Informační a komunikační technologie	-	-	15	15	-	30
Ekonomika	-	-	-	20	-	20
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	15	-	-	-	-	15
První pomoc	-	20	-	-	-	20
Psychologie a komunikace	-	15	15	10	-	40
Klinická propedeutika	15	-	-	-	-	15
Somatologie	40	-	-	-	-	40
Základy epidemiologie a hygieny	-	15	-	-	-	15
Ošetrovatelství*	30	70	30	30	40	200
Ošetrování nemocných*	-	-	60	70	70	200
b) výběrové a volitelné	-	-	-	15	40	55
Počet hodin celkem	220	220	220	220	220	1100

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví dne 17.12.2003, čj. 33 318/2003-23, s platností od 1. září 2004

Učební osnova předmětu

LATINSKÝ JAZYK

Studijní obor
53-41-M/007 Zdravotnický asistent

1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Specifikem předmětu latinský jazyk ve středních zdravotnických školách je to, že je sice zařazen mezi všeobecně-vzdělávací předměty, ale zároveň tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou průpravu a orientaci v řecko-latinském názvosloví, které převládá ve všech lékařských oborech, s nimiž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém budoucím povolání.

Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci včetně latinského a řeckého názvosloví. Znalost latinského jazyka nemá spočívat jen v osvojení odborné terminologie, ale také v osvojení nejdůležitější slovní zásoby a pochopení základní struktury gramatiky.

Výuka latiny se opírá o obecné jazykové znalosti a dovednosti, které žáci získali v mateřském i cizím jazyce, zároveň však přispívá k lepšímu pochopení jazykové struktury češtiny i vztahu mezi obsahovou a formální stránkou jazykových projevů. Přispívá ke snadnějšímu osvojování dalších cizích jazyků, především románských, také k porozumění dějinám evropské kultury. Vzhledem k tomu, že v naší kulturní oblasti má mnoho termínů v oblasti politické, hospodářské, publicistické, vědecké (právní, přírodních věd, teologie), ale i běžné slovní zásoby základ v latině, umožní výuka tohoto předmětu lépe pochopit jejich význam a správně je užívat, a to jak v českém, tak v cizím jazyce.

Tak předmět přispívá k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, k rozvoji jeho dovednosti zpracovávat a třídit informace a na jejich základě si vytvářet samostatný úsudek.

Výchovně-vzdělávací cíle

Výuka směřuje k tomu, aby žák po jejím ukončení:

- správně užíval pravidla výslovnosti latinských a řeckých slov (psaných latinskou abecedou podle klasického nebo zjednodušeného moderního úzu),
- rozuměl základním odborným termínům používaným v medicíně, zvl. z anatomie, fyziologie, klinických oborů a ošetrovatelství, a správně a přesně je užíval v odborné komunikaci,
- rozuměl gramatické struktuře latinského textu,

- ovládal slovní zásobu základní všeobecnou a odbornou - v základních řecko-latinských termínech a ve vzájemných odborných vazbách,
- uměl číst s porozuměním jednoduchý latinský text,
- osvojení jazyka chápal nejen v současném, ale i v historickém a kulturním kontextu,
- uměl pracovat se slovníky, rejstříky v odborné literatuře a jinými jazykovými příručkami,
- kultivoval mateřský jazyk a dovedl využívat znalostí získaných ve výuce latiny ke studiu češtiny a cizích jazyků i v běžné jazykové komunikaci a k dalšímu vzdělávání.

Z hlediska **klíčových kompetencí** rozvíjí výuka latinského jazyka především tyto:

- racionálně se učit cizí jazyk, plánovat a řídit své učení,
- pracovat efektivně s různými zdroji informací (slovníky, odbornými nebo jazykovými příručkami, aj.),
- získávat, písemně zaznamenávat a zpracovávat informace a myšlenky z textu;
- zjišťovat a hodnotit svůj pokrok v učení,
- získat návyk soustavně pracovat, logicky uvažovat, pěstovat přesné vyjadřování a objektivně posuzovat své výkony,
- umět přijímat oprávněnou kritiku svých nedostatků jako stimul pro své další zdokonalování a osobní růst.

Pojetí výuky

Při výuce střídá učitel nejrůznější postupy, formy a metody práce tak, aby podnítil aktivitu žáků. Využívá vhodné pomůcky (učebnici, slovníky, odborné texty, přehledy) jak pro práci žáků pod jeho vedením, tak pro práci samostatnou. Soustřeďuje se na slovní zásobu, tvoření slov, příslušné gramatické jevy a procvičování za účelem zapamatování. Odborné texty slouží k rozšiřování slovní zásoby ve spojení s gramatickými jevy a obsahem. Podle potřeby ukládá učitel žákům domácí úkoly.

Učitel latinského jazyka využívá znalostí žáků z dějepisu, českého jazyka a literatury a v oblasti odborné spolupracuje s vyučujícími všech odborných předmětů.

K ověřování znalostí a míry pochopení probraného učiva využívá metodu frontálního nebo individuálního zkoušení. V každém pololetí je také zadána písemná práce zahrnující celý rozsah probraného učiva, která umožňuje kontrolu osvojení potřebných znalostí lexika a gramatiky, a dovednosti žáků aplikovat je při práci s jednoduchými texty.

2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Učivo	Výsledky vzdělávání
1. Řečové dovednosti – Receptivní: Poslech s porozuměním Čtení s porozuměním – Produktivní: Mluvení Psaní	Žák: – rozumí odborným termínům z lékařství na základě poslechu; – umí správně přečíst text; – rozumí odbornému textu a zdravotnické dokumentaci v písemné i ústní podobě (diagnóza, anamnéza, prognóza, receptura); – dovede vyhledat hlavní myšlenky v textu a orientuje se v textu tak, že rozezná

<p>(Odborné texty; zdravotnická dokumentace; memorabilia)</p>	<p>hlavní a doplňující informace;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede jazykově analyzovat text a jeho stavbu; - dokáže sestavit osnovu na základě přečteného textu; - dovede správně užívat, písemně i ústně, odborné termíny a ustálené vazby užívané v odborné komunikaci zdravotnické praxe; - dovede přeložit jednoduchý text z latiny do češtiny a naopak;
<p>2. Jazykové prostředky</p> <p>Výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeceda; rozdělení hlásek; výslovnost hlásek a jejich skupin - délka slabik a přízvuk <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova všeobecného významu; odborná terminologie; tvoření slov (odvozováním a skládáním z komponent latinských i řeckých) - principy tvoření složených slov - základy řeckých slov - sufixy (přípony) latinské a řecké - slova latinského a řeckého původu v češtině <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - morfologie - druhy slov; flexe - substantiva: I. – V. deklinace, předložkové pády, výskyt původních pádových koncovek u substantiv řeckého původu - adjektiva: I., II. a III. deklinace genitiv přívlaskový, pořadí přívlasků v latině, stupňování pravidelné, nepravidelné, neúplné, zájmenná adjektiva - numeralia číslovky základní, řadové latinské a řecké; počítaný předmět po číslovkách; řecké číslovky ve slovech složených; číselná příslovce - verba: slovesná flexe – systém prezntních sloves I.-IV. konjugace verbum esse, participium presenta activa - prepositiones: předložkové pády 	<ul style="list-style-type: none"> - užívá slova (latinská i řecká) se správnou výslovností a správným přízvukem; - osvojí si 500 – 700 slov převážně odborného lékařského charakteru produktivně i receptivně; - ovládá slovní zásobu vycházející z odborných předmětů a z ošetřovatelství – dovede ji používat v logicky přesném významu; - dokáže odvodit význam slov podle znaků odvozování a skládání; - produktivně používá základní číslovky 1-20, 100, 1000, řadové 1-10, receptivně ostatní; - umí spojovat odborné vazby ve správných pádech; - uplatňuje znalost mluvnického systému k orientaci v textu a k pochopení gramatické struktury textu při čtení s porozuměním; - dokáže správně pojmenovat a zapsat zdravotnické termíny; - umí zacházet se slovy latinského a řeckého původu v češtině.

<ul style="list-style-type: none"> – adverbia: tvoření adverbíí a jejich stupňování (pravidelné, nepravidelné, neúplné) – conjugationes (Spojky) – syntax – jednoduchá věta oznamovací, rozkazovací; slovosled <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> – psaní hlásek a hláskových skupin; latinský a český pravopis 	
<p>3. Tematické okruhy</p> <p>anatomie, fyziologie, patologie; ošetřovatelství; klinické obory</p>	<ul style="list-style-type: none"> – užívá znalostí odborné terminologie k odborné komunikaci; – užívá svých znalostí z odborných předmětů k pochopení odborných sdělení;
<p>4. Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> – vliv antického dědictví na naši kulturu – dějiny jazyka a vznik řecko-latinské terminologie v lékařství; kontinuita antických zdrojů; přínos studia latiny do současnosti – latina ve vztahu k češtině 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje svůj vhled do systému jazyka v porozumění jazykovým projevům ústním i písemným; – dovede v českém jazykovém textu poukázat na vlivy latiny; – vysvětlí, proč se v medicíně používá řecká a latinská terminologie; – využívá znalosti základů kultury k hlubšímu poznání světa a dokáže si vytvářet souvislosti navazováním na znalosti z ostatních předmětů.